

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Záruční doba

Bude se jednat o případy, kdy má podle podmínek prodeje nebo poskytnutí záruky (smluvní, vzniklé jednostranným prohlášením) uvést věc (např. automatickou pračku, plynové spotřebiče) do provozu jiný podnikatel než prodávající (zejména podnikatel provozující servisní činnost). Pokud však kupující neobjedná provedení této práce u stanoveného podnikatele do tří týdnů od převzetí věci nebo mu neposkytne k provedení prací řádně a včas potřebnou součinnost, začne záruční doba běžet již od převzetí věci. Počátek běhu záruční doby se tedy posouvá ke dni uvedení do provozu jen v případě, že kupující splnil povinnosti uvedené ve druhé větě ustanovení § 621.

Zákonná záruční doba počíná běžet od převzetí věci kupujícím (§ 621 věta první Občanského zákoníku (dále jen „OZ“)). Jestliže však má koupenou věc uvést do provozu jiný podnikatel než prodávající, začne záruční doba běžet až ode dne uvedení věci do provozu, pokud kupující objednal uvedení do provozu nejpozději do tří týdnů od převzetí věci a řádně a včas poskytl k provedení služby potřebnou součinnost (§ 621 věta druhá OZ).

Bude se jednat o případy, kdy má podle podmínek prodeje nebo poskytnutí záruky (smluvní, vzniklé jednostranným prohlášením) uvést věc (např. automatickou pračku, plynové spotřebiče) do provozu jiný podnikatel než prodávající (zejména podnikatel provozující servisní činnost). Pokud však kupující neobjedná provedení této práce u stanoveného podnikatele do tří týdnů od převzetí věci nebo mu neposkytne k provedení prací řádně a včas potřebnou součinnost, začne záruční doba běžet již od převzetí věci. Počátek běhu záruční doby se tedy posouvá ke dni uvedení do provozu jen v případě, že kupující splnil povinnosti uvedené ve druhé větě ustanovení § 621[1].

Smluvní záruční doba je upravena podmínkami smluvní záruky, tj. buď jednostranným prohlášením prodávajícího v záručním listě (§ 620 odst. 5 po novele OZ) nebo dohodou prodávajícího a kupujícího (§ 502 odst. 2 OZ). Tato záruční doba se buď může krýt se zákonnou záruční dobou, nebo ji přesahovat nebo na ni navazovat.

O první případ půjde např. tehdy, když prodávající poskytne kupujícímu v průběhu zákonné záruky další práva z odpovědnosti za vady nebo rozšíří podmínky, za nichž je možno práva z odpovědnosti za vady obsažená v ustanovení v § 616 odst. 3 a 4 nebo v § 622 odst. 1 až 3 OZ uplatňovat.

Pro druhý případ je charakteristické, že smluvní záruka je dána současně se zákonnou (tzn. že kupující má v zákonné záruční době více práv, než mu dává občanský zákoník), přičemž smluvní záruční doba je delší než zákonná, takže kupující může uplatňovat určitá práva z odpovědnosti za vady i poté, kdy již zákonná záruka zanikla (§ 626 odst. 1 OZ).

V posledním případě, kdy smluvní záruční doba navazuje na zákonnou, nemá kupující v průběhu zákonné záruky žádná smluvní práva z odpovědnosti za vady. Tato smluvní práva mu vznikají až při výskytu vady po uplynutí zákonné záruční doby. Takový vztah zákonné a smluvní záruční doby se však v praxi téměř nevyskytuje, neboť prodávající dnes obvykle poskytuje kupujícímu práva ze smluvní odpovědnosti za vady většinou již v průběhu zákonné záruční doby[2].

Zákonná záruční doba činí od 1.1. 2003 24 měsíců (§ 620 odst. 1 po novele OZ[3]). V současné době zatím platí původní práva úprava, která stanoví 6 měsíční záruční dobu. Novelizované znění § 620 odst. 1 dále stanoví, že záruční doba 24 měsíců platí při prodeji spotřebního zboží.

Kratší zákonná záruční doba se nezměnila a platí podle téhož ustanovení u potravinářského zboží osm dní, u prodeje krmiv tři týdny a u prodeje zvířat šest týdnů.

Ustanovení § 620 odst. 2 po novele OZ výslovně umožňuje, aby u prodeje věcí, které jsou určeny k užívání po delší dobu, byla zvláštním právním předpisem stanovena zákonná záruční doba delší než je stanovena v § 620 odst. 1 po novele OZ. Prodloužení záruční doby se přitom může týkat i jen některé součástky věci.

Zvláštní úprava záruční doby platí při prodeji věcí, na nichž, jejich obalu nebo připojeném návodu je vyznačena lhůta, do které musí být věc použita. Tato lhůta se nazývá expirační lhůtou. Expirační lhůta bývá stanovena např. u některých potravin, léků, fotografického materiálu apod. Podle ustanovení § 620 odst. 1 poslední věta po novele OZ platí, že zákonná záruční doba u těchto věcí skončí, v souladu se zvláštními předpisy[4], uplynutím této lhůty.

V případě tohoto ustanovení došlo novelou OZ k poměrně velké změně oproti dosavadnímu znění. Současné znění § 620 odst. 1 poslední věta OZ totiž stanoví, že je-li na prodávané věci, jejím obalu nebo návodu k ní připojeném vyznačena lhůta k použití věci, neskončí záruční doba před uplynutím této lhůty. Znění po novele říká, že záruční doba u těchto věcí skončí uplynutím právě této lhůty. Ze současného znění vyplývá, že jestliže expirační lhůta prodané věci skončí dříve, než zákonná záruční doba, prodávající odpovídá za vady prodané věci až do konce zákonné záruční doby nezávisle na tom, zda expirační lhůta už uplynula[5]. Právě v tomto případě dochází k podstatné změně v tom smyslu, že prodávající bude od nového roku odpovídat jen za vady, které se vyskytnou do uplynutí expirační lhůty. Může se tedy lehce stát, že např. u potravinářského výrobku uplyne expirační lhůta následující den po koupi věci a prodávající již nebude odpovídat do konce zákonné záruční doby jako tomu bylo dosud. Na druhou stranu k žádné změně nedochází za situace, kdy expirační lhůta je delší než zákonná záruční doba prodané věci. V takovém případě zákonná záruční doba logicky skončí až uplynutím expirační lhůty[6].

Kdyby se ovšem expirační lhůta týkala věci, která se rychle kazí (mrazírenské výrobky apod.), neměla by na trvání odpovědnosti prodávajícího za vady prodané věci žádný vliv, neboť ohledně takové věci neplatí žádná zákonná záruka a prodávající vzhledem k ustanovení § 616 odst. 1 p novele OZ odpovídá jen za vady, které má tato věc při převzetí kupujícím.

Záruční dobu stanovenou občanským zákoníkem nelze nijak zkrátit. Každé prohlášení prodávajícího nebo dohoda účastníků smlouvy o prodeji v obchodě v tomto směru by byly neplatné (§ 39 Občanského zákoníku „OZ“).

Zákonná záruční doba běží nepřetržitě, pokud nedojde k jejímu stavení. Podle ustanovení § 627 odst. 1 OZ platí, že doba od uplatnění práva z odpovědnosti za vady až do doby, kdy kupující po skončení opravy byl povinen věc převzít, se do záruční doby nepočítá. Proávající je povinen vydat kupujícímu potvrzení o tom, kdy právo uplatnil, jakož i o provedení opravy a o době jejího trvání.

Uplatnění práva z odpovědnosti za vady má za následek, že záruční doba od okamžiku uplatnění (od reklamace) do doby, kdy kupující byl povinen věc převzít, neběží. Jde o tzv. stavení běhu záruční doby. Použití ustanovení § 627 odst. 1 OZ přichází v úvahu jen u nároku na odstranění vady věci, jelikož formulace „kdy kupující po skončení opravy byl povinen věc převzít“ opodstatňuje závěr, že ke stavení běhu záruční doby dochází jedině při uplatňování práva na odstranění vady podle ustanovení § 622 odst. 1, ale i § 616 odst. 3 po novele OZ[7], neboť jedině při odstraňování vady je prováděna oprava prodané věci.

Ke stavení běhu záruční doby dochází od uplatnění práva na odstranění vady bez ohledu na to, zda věc byla skutečně převzata k opravě[8] a zda jde o vadu odstranitelnou. Také v případě, že kdy

kupující uplatní právo na odstranění vady a reklamovaná vada prodané věci bude odstraněna opravou provedenou prodávajícím nebo jiným podnikatelem určeným k provádění záručních oprav v bytě kupujícího až po uplynutí určité doby od uplatnění tohoto práva, je pro počátek stavení běhu záruční doby rozhodný okamžik uplatnění práva na odstranění vady, a nikoli až termín opravy[9].

Záruční doba znovu začne běžet od okamžiku, kdy kupující byl povinen věc převzít, i když reklamovaná vada nebyla ve skutečnosti odstraněna[10]. Vzhledem k ustanovení § 627 odst. 1 OZ počne záruční doba stavená uplatněním práva na odstranění vady běžet nejen po faktickém převzetí opravené věci kupujícím, ale i tehdy, když kupující nesplní svou povinnost a nepřevzme ve stanoveném termínu opravenou věc.

Protože pro stavení běhu záruční doby má, jak již bylo řečeno, rozhodující význam uplatnění práva na odstranění vady, ukládá ustanovení § 627 odst. 1 věta druhá OZ prodávajícímu (jinému podnikateli určenému k provádění oprav), aby kupujícímu vydal potvrzení o tom, kdy toto právo uplatnil, jakož i o provedení opravy a době jejího trvání. Potvrzení ve smyslu ustanovení § 627 odst. 1 druhá věta OZ bývá zpravidla obsaženo v reklamačním protokolu vydaném kupujícímu[11].

Jestliže dojde k výměně prodané věci, začne běžet záruční doba znovu od převzetí nové věci (§ 627 odst. 2 věta první OZ). Dojde-li k výměně věci, smlouva o prodeji věci v obchodě se neruší a kupující získává za podmínek původně dohodnutých místo vadné věci novou věc. Okamžikem předání nové věci kupujícímu začíná záruční doba znovu běžet od začátku, tj. jedná se o tzv. přerušení běhu záruční doby[12].

Stejná zásada platí i při výměně součástky prodané věci (§ 627 odst. 2 věta druhá OZ). Zde však začne běžet nová záruční doba jen ohledně vyměněné součástky, a nikoli ohledně celé věci. Proto se stává, že u těch věcí prodaných v obchodě, u nichž byla prodávajícím (jiným podnikatelem určeným k provádění oprav) v průběhu záruční doby vyměněna určitá součástka, skončí záruční doba, která platí ohledně celé věci jako celku, dříve, než uplyne nová záruční doba týkající se vyměněné součástky[13].

Není vyloučeno požadovat, pokud je vada součásti neodstranitelná a brání-li vada součásti v užívání celé věci jako věci bez vady, výměnu celé věci ve smyslu § 622 odst. 2 po novele OZ[14] nebo uplatnit právo na odstoupení od smlouvy ohledně celé věci.

Judikatura (R 22/1983) se vyslovila v tom smyslu, že platí-li zákonná záruka již jen ohledně určité součástky prodané věci a na této součástce se vyskytne vada bránící řádnému užívání prodané věci, která je vzhledem k ustanovení § 622 odst. 2 OZ dostatečným důvodem pro uplatnění práva na výměnu věci nebo práva na zrušení smlouvy, může kupující uplatnit kterýkoli z těchto práv, i když se jeho realizace dotkne celé prodané věci včetně těch částí, za jejichž vady již prodávající neodpovídá.

Ustanovení § 627 odst. 2 OZ dopadá i na výměnu věci (součástky) v rámci smluvní záruky, ledaže z podmínek smluvní záruky nebo z povahy smluvního práva, jehož uplatnění bylo důvodem pro výměnu, vyplývá opak[15].

---

[1] Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol: Občanský zákoník. Komentář, 7. vydání, Praha, C. H. Beck, 2002, s. 773.

[2] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 83 až 89.

[3] Je třeba upozornit na to, že novela OZ č. [136/2002](#) Sb. je sice účinná od 1.1. 2003, ale v přechodných ustanoveních je stanoveno, že pro spotřební zboží, které bylo vyrobeno do data účinnosti zákona č. [136/2002](#) Sb., tj. do 31.12. 2002, se při prodeji v obchodě mohou použít ustanovení o záruční době podle dosavadních právních předpisů, nejdéle však do 31.12. 2003. Tato skutečnost musí být výslovně uvedena na záručním listu nebo na dokladu o zakoupení věci a kupující na to musí být prodávajícím upozorněn.

[4] Například zákon č. [110/1997](#) Sb., o potravinách a tabákových výrobcích.

[5] Pokud by byla věc podle současné právní úpravy např. prodána až těsně před koncem expirační lhůty, odpovídal by prodávající za vady věci po celou zákonnou záruční dobu (např. u potravinářského zboží osm dní – pozn. autor).

[6] Tak např. zákonná záruční doba u potravinových konzerv, stejně jako u ostatních potravinářských výrobků, činí osm dní. Na obalu konzerv však většinou bývá vyznačena až několikaměsíční či několikaroční expirační lhůta. Za takové situace zákonná záruční doba neskončí uplynutím osmi dnů od převzetí prodané potravinové konzervy kupujícím, nýbrž až tehdy, kdy uplyne vyznačená expirační lhůta. Na tom se ani po novele OZ nic nemění.

[7] Před novelou pouze ustanovení § 622 OZ.

[8] Nic na tom nemění např. to, že opravna nemá dostatečnou kapacitu nebo není dostatek náhradních dílů.

[9] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 92 až 93.

[10] Vyskytne-li se vada znovu po opravě, má kupující další právo z odpovědnosti za vady.

[11] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 94 až 95.

[12] Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol: Občanský zákoník. Komentář, 7. vydání, Praha, C. H. Beck, 2002, s. 784.

[13] Tak například, je-li v průběhu záruční doby při odstraňování určité vady televizoru vyměněna obrazovka, skončí nejprve záruční doba televizoru, zatímco záruční doba obrazovky bude ještě dobíhat.

[14] Dříve § 623 odst. 1 OZ.

[15] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 96.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nové limity opatrovníckého rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)

- [Vada koupené věci - kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamáce vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)